

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319206848
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8319206848.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobkyne: U.. W. F., E.. XX.XX.XXXX, I. I. XXX/X, G., právne zastúpenej: JUDr. Kristínou Tomkovou, advokátkou, so sídlom Udavské 391, pracovisko Námestie slobody 25, Humenné, proti žalovanej: O. F., E.. XX.XX.XXXX, I. G. XXXX/XX, G., právne zastúpenej: JUDr. Ľubošom Bajuzíkom, advokátom, so sídlom Námestie slobody 2, Humenné, o zaplatenie 99.581,76 eur, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Humenné zo dňa 01.06.2020, č. k. 6C/11/2019-103, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje uznesenie vo výroku o trovách konania.
- II. Priznáva žalovanej vo vzťahu k žalobkyni právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol, cit:

„Konanie zastavuje.

Priznáva žalovanej vo vzťahu k žalobkyni právo na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške trov rozhodne po právoplatnosti tohto uznesenia samostatným uznesením vyšší súdny úradník.“

2. Vec právne posúdil podľa § 144, § 145 ods. 1-3, § 146 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

3. V odôvodnení súd okrem iného uviedol, že dňa 06.08.2019 podala žalobkyňa žalobu, ktorou žiadala zaviazať žalovanú na zaplatenie 99.581,76 eur s úrokom z omeškania, vo výške 5 % z dlžnej sumy ročne od 23.07.2019 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovanou uzatvorila dňa 05.04.1997 ústne zmluvu o pôžičke, na základe ktorej požičala žalovanej 3.000.000,- Sk (99.581,76 eur). Predmetná pôžička mala byť splatená dňa 31.12.2017. Napriek výzve žalobkyne žalovaná pôžičku nevrátila ani čiastočne, a preto žalobkyňa požiadala o vydanie platobného rozkazu. Dňa 07.08.2019 bol vydaný platobný rozkaz, ktorým súd podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel. Dňa 24.09.2019 podala žalovaná odpor s tým, že so žalobkyňou nikdy neuzatvorila žiadnu zmluvu o pôžičke a skutočnosti uvedené v žalobe sa nezakladajú na pravde. Neuznala nárok žalobkyne ani čo do základu, ani čo do výšky a žiadala, aby súd predmetný platobný rozkaz zrušil. Platobný rozkaz bol zrušený uznesením zo dňa 30.09.2019. V priebehu konania doručila dňa 20.05.2020 žalobkyňa súdu podanie označené ako „Späťvzatie žaloby“, v ktorom uviedla, že žalobu berie späť v celom rozsahu a navrhuje konanie zastaviť. Žalovaná po výzve súdu oznámila, že súhlasí so späťvzatím žaloby. Keďže jej v súvislosti s konaním vznikli náklady na trovách právneho zastúpenia, žiadala, aby súd zaviazal žalobkyňu na náhradu trov v rozsahu 100 %. Súd konanie vo veci zastavil a o trovách konania rozhodol

podľa § 256 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 CSP. Žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania tým, že v priebehu konania bez uvedenia dôvodu zobrala žalobu späť v celom rozsahu, preto súd priznal náhradu trov konania žalovanej v celom rozsahu.

4. Proti tomuto uzneseniu, proti výroku o trovách konania podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Uviedla, že svoje späťvzatie žaloby doplnila podaním zo dňa 01.06.2020, v ktorom žiadala, aby súd rozhodol o trovách konania v zmysle ust. § 257 CSP, teda výnimočne nepriznal náhradu trov konania žalovanej z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú v nepriaznivých majetkových, sociálnych, osobných a zárobkových pomeroch, ako aj v skutočnosti, že žalobu proti svojej bývalej švagrinej zobrala späť z dôvodu naliehania brata, bývalého manžela žalovanej, v snahe urovnať, resp. zlepšiť rodinné vzťahy. Svoju nepriaznivú situáciu zdôvodnila v doplnení späťvzatia žaloby a svoje tvrdenia podložila listinnými dôkazmi. Navrhla, aby odvolací súd výrok o náhrade trov konania zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie alebo uznesenie v napadnutej časti zmenil tak, že náhradu trov konania žalovanej neprizná.

5. Odvolací súd výzvou zo dňa 05.11.2020 vyzval strany sporu, aby v zmysle § ust. § 382 CSP vyjadrili svoje stanovisko k prípadnému možnému použitiu ust. § 257 CSP.

6. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k prípadnému použitiu ust. § 257 CSP navrhla, aby súd výnimočne náhradu trov konania žalovanej nepriznal, pretože u žalobkyne existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré spočívajú v jej sociálnej situácii, ako aj v samotnom predmete konania a dôvode späťvzatia žaloby. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať na majetkové, sociálne, osobné a zárobkové pomery žalobkyne, ktorá je slobodná matka, stará sa o dcéru, ktorá je študentkou. Príjem žalobkyne predstavuje len výživné v sume 220 eur, je dlhodobo nezamestnaná. Tvrdenia o svojich príjmoch a výdavkoch preukázala v podaní zo dňa 01.06.2020, ktorým doplnila späťvzatie žaloby. Nepriaznivú sociálnu situáciu žalobkyne potvrdzuje aj priznanie nároku Centrom právnej pomoci na bezplatnú právnu pomoc. K späťvzatiu pristúpila na naliehanie svojho brata, bývalého manžela žalovanej, v snahe zlepšenia narušených rodinných vzťahov. Navrhla, aby odvolací súd v zmysle ust. § 257 CSP výnimočne náhradu trov konania žalovanej nepriznal.

7. Žalovaná vo svojom vyjadrení uviedla, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne, pretože žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania. Žalovanej vznikli náklady spojené s podaním odporu a trovami právneho zastúpenia. Nepriznanie náhrady trov konania v zmysle ust. § 257 CSP prichádza do úvahy len, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa a to výnimočne. Zároveň dala do pozornosti, že predmet sporu má aj trestno-právny aspekt, keďže na základe získaných dôkazov je žalobkyňa stíhaná pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 trestného zákona v štádiu pokusu, pretože svojím konaním nelegálne na úkor žalovanej sa pokúsila získať sumu 99.581,76 eur (pôvodne 3.000.000,- Sk). Navrhla, aby odvolací súd nepoužil ust. § 257 CSP v prospech žalobkyne a uznesenie v napadnutej časti potvrdil.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenými osobami (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, a to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR, II. ÚS 78/05).

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je vzhľadom na odvolaciu argumentáciu žalobcu posúdenie správnosti a zákonnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania.

11. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

13. Žalobkyňa žiada aplikovať ust. § 257 CSP vo vzťahu k trovám konania medzi stranami sporu z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré majú spočívať v jej nepriaznivých majetkových, sociálnych, osobných a zárobkových pomeroch, ako aj z dôvodu späťvzatia žaloby v záujme urovnania rodinných vzťahov.

14. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu.

15. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane alebo strane, ktorej to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa vychádza zo zásady zodpovednosti za výsledok. Táto zásada sa neuplatní vtedy, ak sú splnené podmienky pre postup podľa § 257 CSP.

16. Zásada procesnej zodpovednosti za výsledok konania sa uplatňuje pre každé konanie. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (pozri napr. R 34/1982).

17. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 MCdo 17/2009, 5 Cdo 67/2010 či 3 MCdo 46/2012), podľa ktorej nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednáwanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR, III. ÚS 292/07, či I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 727/2000).

18. Ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (pozri nález Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07). Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo, že zárobková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok.

19. Pri skúmaní, či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, súd prihliada v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania; pritom treba vziať na zreteľ nielen pomery toho, kto by mal hradit' trovy konania, ale je nutné tiež uvážiť, ak by sa také rozhodnutie dotklo najmä majetkových pomerov oprávneného účastníka. Významné sú tiež okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, postoj účastníkov v priebehu konania a ďalšie. (I. ÚS 188/08 Sb. 49).

20. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch (všetkých) účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá (uznesenie NS SR sp. zn. 4MCdo/2/2008 zo dňa 25. 02. 2009).

21. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie rozhodol platobným rozkazom č.k. 6C/11/2019-24 zo dňa 07.08.2019, ktorý bol zrušený z dôvodu podania odporu žalovanou. V zmysle ustanovenia § 256 ods. 1 CSP má v prípade späťvzatia žaloby povinnosť nahradiť trovy konania žalobca, pretože späťvzatím procesne zavini zastavenie konania. Iba v prípade, ak by vzal návrh späť preto, že zo strany žalovaného došlo k správaniu, ktoré má pre žalobcu obdobné následky ako vyhovie jeho žalobe, je možné konštatovať zavinenie zastavenia konania žalovaným. Takáto situácia prichádza do úvahy typicky v prípade, keď žalovaný v priebehu konania dobrovoľne splní žalovanú povinnosť. V danom prípade však správanie žalovanej, vzhľadom na ňou podaný odpor voči platobnému rozkazu a jej postoj v konaní pred súdom prvej inštancie nenasvedčuje tomu, že uznáva nárok žalobkyne.

22. Žalobkyňa v odvolaní argumentovala tým, že k späťvzatiu žaloby pristúpila po naliehaní zo strany brata, bývalého manžela žalovanej, v záujme zlepšenia rodinných vzťahov. Žalobkyňa je toho názoru, že práve túto skutočnosť je v danom prípade potrebné považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa, zároveň sú dané aj sociálne, resp. majetkové dôvody na strane žalobkyne, ktoré spočívajú v tom, že žalobkyňa je dlhodobo nezamestnaná a jej jediným príjmom je výživné na dcéru v sume 220 eur. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že strana, ktorá podala žalobu na súde, musí vždy zväžiť začatie súdneho konania, resp. obranu v ňom, a preto musí znášať aj dôsledky s tým spojené plynúce z procesného neúspechu v konaní.

23. K námietke žalobkyne, ktorou poukazuje na skutočnosť, podľa ktorej mala k späťvzatiu žaloby pristúpiť v záujme zlepšenia rodinných vzťahov, je potrebné uviesť, že vzhľadom na absenciu rozhodnutia vo veci samej nie je možné konštatovať, či bola žaloba podaná dôvodne alebo nedôvodne, preto k zhoršeniu rodinných vzťahov mohlo dôjsť aj v dôsledku podania žaloby, ktorá je nedôvodná. Navyše nie je možné prihliadnuť ani na sociálnu situáciu žalobkyne, ktorá v odvolaní uviedla, že je dlhodobo nezamestnaná a jej jediný príjem je výživné na jej dcéru vo výške 220 eur, nakoľko svoje sociálne pomery žalobkyňa bližšie nezdôvodnila ani nepreukázala.

24. Nakoľko dôvodnosť aplikácie ust. § 257 CSP nebola preukázaná, odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania ako vecne správne postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa v odvolacom konaní úspech nemala a žalovanej preukázateľne vznikli trovy odvolacieho konania, preto súd vyslovil, že náhradu trov odvolacieho konania priznáva žalovanej vo vzťahu k žalobkyňi.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).